

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 26. februara 2024. godine
Ref. br.: RK 2361/24

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI92/23

Podnosilac

Mimoza Pajaziti

**Zahtev za ocenu ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova Pml. br. 474/2022 od
22. decembra 2022. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija
Nexhmi Rexhepi, sudija i
Enver Peci, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podnela Mimoza Pajaziti, sa prebivalištem u Uroševcu, koju zastupa Sevdail Robelli, advokat iz Gnjilana (u daljem tekstu: podnositeljka zahteva).

Osporena odluka

2. Podnositeljka zahteva osporava presudu [Pml. br. 474/2022] Vrhovnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Vrhovni sud) od 22. decembra 2022. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar zahteva je ocena ustavnosti osporene presude kojom su, prema navodima podnositeljke zahteva, povređena njena prava, zagarantovana članovima: 24. [Jednakost pred zakonom], 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], 32. [Pravo na pravno sredstvo] i 54. [Sudska zaštita prava] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) u vezi sa članovima 6. (Pravo na pravično suđenje) i 13. (Pravo na delotvorni pravni lek) Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na stavovima 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. (Procesuiranje podnesaka) i 47. (Individualni zahtevi) Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 25. (Podnošenje zahteva i odgovora) Poslovnika o radu Ustavnog suda (u daljem tekstu: Poslovnik).
5. Dana 7. jula 2023. godine, Poslovnik o radu Ustavnog suda Republike Kosovo br. 01/2023 je objavljen u Službenom listu Republike Kosovo i stupio na snagu petnaest (15) dana nakon njegovog objavljivanja. Shodno tome, prilikom razmatranja zahteva, Ustavni sud se poziva na odredbe gore navedenog Poslovnika, kojim je stavljen van snage Poslovnik o radu Ustavnog suda br. 01/2018. S tim u vezi, shodno pravilu 78. (Prelazne odredbe) Poslovnika o radu br. 01/2023, izuzetno će pojedine odredbe Poslovnika o radu br. 01/2018, nastaviti da se primenjuju na predmete koji su registrovani u Sudu pre njegovog stavljanja van snage, samo ukoliko su i u meri u kojoj su povoljnije za stranke.

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 28. aprila 2023. godine, podnositeljka je podnela svoj zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 3. maja 2023. godine, predsednica Suda je odlukom br. GJR. KI92/23 imenovala sudiju Selvetu Gërxhaliu-Krasniqi za sudiju izvestioca, dok je odlukom KSH. KI92/23 imenovala članove Veća za razmatranje, sastavljenog od sudija: Gresa Caka-Nimani (predsedavajuća), Bajram Ljatifi i Safet Hoxha (članovi).
8. Dana 31. maja 2023. godine, Sud je obavestio podnositeljku o registraciji zahteva. Istog dana je kopija zahteva podnositeljke poslat Vrhovnom sudu.

9. Dana 26. juna 2023. godine, Sud je tražio od Osnovnog suda u Uroševcu (u daljem tekstu: Osnovni sud) da dostavi kompletan (originalan) spis predmeta (PKR. br. 65/20-2021:149284).
10. Dana 7. jula 2023. godine, Osnovni sud je dostavio Sudu kompletan spis predmeta.
11. Dana 31. januara 2024. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

12. Dana 17. decembra 2018. godine, Regionalna direkcija Policije u Uroševcu podnela je Osnovnom tužilaštvu u Uroševcu-Odeljenje za teška krivična dela (u daljem tekstu: Osnovno tužilaštvo) krivičnu prijavu protiv podnositeljke zahteva zbog sumnje da je ista izvršila krivično delo "Ubistvo" iz člana 187. Krivičnog zakonika Republike Kosovo (u daljem tekstu: KZRK). Podnositeljka zahteva je imala mesto boravka u Nemačkoj.
13. Ministarstvo pravde-Odeljenje za pravnu saradnju je, dana 13. marta 2019. godine, dopisom sa pozivom na broj [MD/DBGJ/1067/19-DBJN/2018/1054] i dana 3. jula 2019. godine, dopisom sa pozivom na broj [MD/DBGJ/3075/19-DBJN/2018/1054], tražilo od nemačkih organa vlasti da izruče podnositeljku zahteva Kosovu.
14. Dana 23. jula 2019. godine, nemački organi vlasti su obavestili Ministarstvo pravde da su uhapsili podnositeljku zahteva i da čekaju na njeno izručenje Kosovu.
15. Dana 18. decembra 2019. godine, Policija Kosova je uhapsila podnositeljku zahteva. Osnovno tužilaštvo je rešenjem o zadržavanju osumnjičenog lica odlučilo da zadrži podnositeljku zahteva u pritvoru od 48 (četrdeset osam) sati, zbog opasnosti da bi ista mogla da pobjegne u Nemačku.
16. Dana 12. maja 2020. godine, Osnovno tužilaštvo u Uroševcu-Odeljenje za teška krivična dela, podiglo je optužnicu [PP. I. br. 217/18] protiv podnositeljke zahteva, zbog krivičnih dela "Teško ubistvo" i "Neovlašćeno vlasništvo, kontrola ili posedovanje oružja" iz člana 179. odnosno 374. KZRK-a.
17. Dana 17. juna 2020. godine, Osnovni sud u Uroševcu održao je početno ročište na kojem podnositeljka zahteva nije priznala krivicu prema optužnici koja je podignuta protiv nje.
18. Dana 22. juna 2020. godine, podnositeljka zahteva je podnela Osnovnom sudu zahtev za odbacivanje optužnice.
19. Dana 10. jula 2020. godine, Osnovni sud je rešenjem [PKR. br. 176/19] odbio, kao neosnovan, zahtev za odbacivanje optužnice, sa obrazloženjem da za to nisu ispunjeni zakonski uslovi.
20. Dana 22. marta 2021. godine, Osnovni sud je presudom [PKR. br. 65/20] oglosio podnositeljku zahteva krivom za krivično delo "Teško ubistvo" i "Neovlašćeno vlasništvo, kontrola ili posedovanje oružja" iz člana 179. stav 1, odnosno 374. stav 1. KZRK-a i izrekao joj kaznu zatvora u trajanju od 18 (osamnaest) godina. Osnovni sud je obrazložio sledeće: (i) Kada su u pitanju okolnosti slučaja, Osnovni sud je naveo sledeće: "Dana 31.08.2018. godine, u vremenskom intervalu od 20.35 do 21.00 h, u Uroševcu, tačnije u blizini

restorana "Ujvara" je sa umišljanjem i neposredno, lišila života sada pokojnog A.K, na taj način što je iskoristivši njegovo poverenje i iskrenost, budući da su se isti poznavali od ranije i bili u ljubavnoj vezi, tako što je okrivljena, uz prethodnu pripremu, prvo stupila u kontakt sa pokojnim putem telefona, a zatim tražila od njega da se sastanu, ne navodeći nikakav konkretan razlog, dok je kritičnog dana u gore navedeno vreme i na gore navedenom mestu zakazala sastanak sa njim, da bi zatim, kada se sastala sa sada pokojnim, njegovim automobilom marke "Land Rover" bele boje, otišli u slepu ulicu i dok su se nalazili u automobilu, pucala u njega dva puta iz vatrenog oružja..."; (ii) Kada je u pitanju vreme smrti, Osnovni sud je obrazložio sledeće: "U dopunskom izveštaju o obdukciji, sudsko-medicinski veštak M.G., u vezi sa vremenom smrti sada pokojnog, isti na osnovu podataka i okolnosti u slučaju kao i evidentiranih podataka o lešnim fenomenima vezanim za vreme smrti sada pokojnog, izneo zaključak da je smrt nastupila u vremenskom intervalu između 31.08.2018. godine oko 22.00 h, kada su ga poslednji put videli živog članovi porodice i 02.09.2018. godine oko 16.25 h, kada je pronađen mrtav, dok je na osnovu lešnih tragova, veštak naglasio da se može konstatovati da je od trenutka uviđaja na licu mesta oko 19.00 h dana 02.09.2018. godine, smrt nastupila najmanje 24 časa ranije"; (iii) Što se tiče oslobađajućih dokaza, Osnovni sud je naglasio sledeće: "Od ova dva materijalna dokaza, kao što je izveštaj o obdukciji Kosovske agencije za forenziku od 24.09.2018. godine, kojim je izvršeno daktiloskopsko ispitivanje dokaza, jedan šaržer sa pet metaka, jedan pištolj marke Zastava M57 kalibra 7,62, 25mm, sa serijskim brojem 70055, i dokaza jedne čaure, kao i iz izveštaja o veštačenju Kosovske agencije za forenziku od 19.03.2020. godine, prilikom analize mikro tragova (vlasi kose) uzetog sa lica mesta, desnog suvozačevog sedišta automobila pronađenog na licu mesta i mikro tragova (vlasi kose), istina je ovim materijalnim dokazima nije utvrđena nikakva veza sa optuženom Mimosom Pajaziti, ali je pretresno veće ocenilo da iako ovi dokazi isključuju bilo kakvu vezu između optužene Mimoze sa krivičnim delom, postoje i drugi dokazi koji će biti izneti u nastavku i iz kojih je utvrđeno da je optužena Mimoza Pajaziti izvršila krivična dela za koja je oglašena krivom"; (iv) Kada je u pitanju komunikacija podnositeljke zahteva sa žrtvom, Osnovni sud je naglasio, "utvrđuje se da je pokojni A.K, preko društvene mreže WhatsApp imao komunikaciju sa optuženom Mimosom Pajaziti na broj telefona 046/174/884 u 20.36 h, a takođe i sa kartografije koju je izdala Pravna kancelarija PTK-Vala, utvrđeno je preko njenog telefona potvrđeno i prisustvo okrivljene u blizini lica mesta jer je ista bila priključena talasima mobilne telefonije sa antena PTK-Vala, koja pokriva i prostor na kome se dogodio slučaj kritičnog dana". U vezi sa odlaskom podnositeljke zahteva sa Kosova, Osnovni sud je obrazložio "iz ovog izveštaja granične policije Kosova utvrđuje se da je optužena Mimoza Pajaziti, dana 30.08.2018. godine u 10.24 h ušla u Republiku Kosovo preko aerodroma u Prištini, i da je ista dana 31.08.2018. godine u 22.30 h otišla iz Republike Kosovo preko graničnog prelaza Bela Zemlja...".

21. Podnositeljka zahteva je izjavila žalbu Apelacionom sudu protiv presude Osnovnog suda, zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i povrede odredaba krivičnog postupka. Podnositeljka zahteva je tražila da se predmet vrati na ponovno suđenje. Podnositeljka zahteva je tvrdila da Osnovni sud nije pravilno ocenio izvedene dokaze i nije uzeo u obzir oslobađajuće dokaze: dokaze pribavljene na licu mesta, pištolj, šaržer, čauru, DNK uzorke i izveštaj o obdukciji koji se odnosi na vreme smrti žrtve.
22. Dana 14. maja 2021. godine, Apelacioni sud je usvojio žalbu podnositeljke zahteva kao osnovanu, ukinuo presudu [PAKR. br. 168/21] Osnovnog suda i vratio predmet na ponovno suđenje. Apelacioni sud je obrazložio sledeće: (i) Kada je u pitanju prisustvo podnositeljke zahteva na licu mesta, Apelacioni sud je utvrdio da "prvostepeni sud nije uspeo da tačno utvrdi prisustvo optužene M.P. na licu mesta kritične noći". Apelacioni sud je uputio

Osnovni sud da u postupku ponovljenog suđenja “pogleda video snimke preuzete iz sigurnosnih kamera sa benzinske pumpe u selu Balaj, da utvrdi da li se osim pokojnog vidi da se u tom delu kretala i optužena jer je ista porekla da je bila u tom delu; (ii) Kada je reč o oslobađajućim dokazima, Apelacioni sud je istakao: “Dokazima koje su pribavili službenici Policije Kosova, utvrđuje se da je na licu mesta, odnosno u automobilu u kome je izvršeno ubistvo pronađen jedan pištolj, njegov šaržer izvan automobila i 1 čaura. Međutim, daktiloskopskim veštačenjem ovih dokaza nisu pronađeni otisci prstiju optužene i na osnovu toga Osnovni sud nije uspeo da utvrdi da li je ista koristila ovo oružje i da li je izvršila krivično delo koje joj se stavlja na teret. Takođe, iz spisa predmeta se vidi da je i za vlasi kose koje su pronađene u automobilu u kojem je izvršeno krivično delo nakon obavljenog veštačenja utvrđeno da iste ne pripadaju optuženoj Mimoza Pajaziti i da pripadaju najmanje dvema drugim nepoznatim osobama, dok je Mimoza isključena kao doprinosilac DNK u ovim dokazima”. Apelacioni sud je naglasio da Osnovni sud “nije propisno ocenio i obrazložio oslobađajuće dokaze”; (iii) Kada je u pitanju vreme ubistva žrtve, Apelacioni sud je naglasio: “Da treba da se sasluša i sudskomedicinski veštak koji će se izjasniti po pitanju tačnog vremena ubistva optuženog jer je isti utvrdio da je vreme smrti A.K. bilo 31.08.2018. godine u 22.00 h, dok je iz službenih podataka SUG-a utvrđeno da je optužena, dana 31.08.2018. godine u 22.30 h prešla granični prelaz Bela Zemlja sa teritorije Kosova na teritoriju Srbije i da to predstavlja veliku udaljenost.

Postupak ponovljenog suđenja

23. Dana 6. maja 2022. godine, u ponovljenom suđenju, Osnovni sud je presudom [2021:149284] oglasio podnositeljku zahteva krivom za gore navedena krivična dela i izrekao joj kaznu zatvora u trajanju od 18 (osamnaest) godina. Osnovni sud je utvrdio sledeće: (i) Kada je u pitanju prisustvo podnositeljke zahteva na licu mesta, Osnovni sud je obrazložio da su sigurnosne kamere potvrdile činjenicu da se žrtva kretao automobilu u blizini lica mesta u vreme njegovog ubistva. Kada je u pitanju mesto nalaženja podnositeljke zahteva, Osnovni sud je obrazložio da elektronske komunikacije koje su izvedene tokom glavnog pretresa dokazuju činjenicu da su podnositeljka zahteva i žrtva međusobno razgovarali i da su planirali da se sastanu na mestu i u vreme kada se odigrao događaj. Takođe, Osnovni sud je naglasio da je na osnovu pravnog izveštaja PTK-Vala i broja telefona podnositeljke zahteva utvrđena činjenica da se podnositeljka zahteva nalazila u blizini lica mesta u vreme kada je izvršeno krivično delo; (ii) Kada su u pitanju oslobađajući dokazi, Osnovni sud je istakao da oslobađajući dokazi za podnositeljku zahteva ne oslabljuju druge materijalne dokaze koji potvrđuju da je podnositeljka zahteva izvršila krivično delo za koje je oglašena krivom. Osnovni sud je obrazložio da se otisci koji su nađeni u automobilu žrtve ne podudaraju sa onima podnositeljke zahteva, međutim, u automobilu žrtve su se mogla nalaziti druga lica, uključujući i članove njegove porodice, u vreme dok je žrtva upravljala tim automobilom; (iii) Kada je u pitanju vreme smrti žrtve, Osnovni sud je utvrdio da “*veštak je kada ga je predsednik pretresnog veća pitao, naveo da je na osnovu činjenica i dokaza koje je imao na raspolaganju prilikom sastavljanja pisanog izveštaja o obdukciji i dopune tog izveštaja o tačnom vremenu smrti, i na osnovu ovog izveštaja utvrdio da se na osnovu lešnih tragova ispostavlja da je vreme smrti pokojnog najmanje 24 sata pre trenutka uviđaja na licu mesta i nikada ne možemo da se izjasnimo o tačnom vremenu smrti, već se kao veštak izjasnio o približnom vremenu smrti, a u konkretnom slučaju je uviđaj na licu mesta obavljen oko 19.00 časova dana 02.09.2018. godine*”. Osnovni sud je ponovio da je “*što se tiče službenih podataka SUG (sistem za upravljanje granicom), u pisanom izveštaju utvrđeno da je optužena Mimoza Pajaziti, dana 31.08.2018. godine, u 22.30.44 h prešla granični prelaz Bela Zemlja sa teritorije Kosova na teritoriju Srbije*”.

24. Podnositeljka zahteva je izjavila žalbu Apelacionom sudu protiv presude Osnovnog suda zbog povreda odredaba krivičnog postupka i pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja. Podnositeljka zahteva je predložila da se predmet vrati na ponovno odlučivanje. Podnositeljka zahteva je navela da prvostepeni sud nije dobro ocenio dokaze i da nijednim dokazom nije utvrđeno da je ona izvršila krivično delo. Prema njenim navodima, otisci koji su pronađeni na licu mesta i nepodudaranje njenog DNK sa pronađenim dokazima, dokazuju da ona nije izvršila krivično delo i da Osnovni sud nije utvrdio njeno prisustvo na mestu izvršenja krivičnog dela.
25. Dana 30. septembra 2022. godine, Apelacioni sud je presudom [PAKR. br. 430/2022], odbio, kao neosnovanu žalbu podnositeljke zahteva i potvrdio gore navedenu presudu Osnovnog suda. Apelacioni sud je obrazložio sledeće: (i) Kada je u pitanju prisustvo podnositeljke zahteva na mestu zločina, Apelacioni sud je ocenio dokaze koje je izveo Osnovni sud, elektronsku prepisku između podnositeljke zahteva i ispitivanje telefona podnositeljke zahteva, dokazano je da se podnositeljka zahteva nalazila na mestu događaja i u vreme kada se odigralo ubistvo. I iskazima svedoka je utvrđena činjenica da su podnositeljka zahteva i žrtva međusobno kontaktirali; (ii) Kada su u pitanju oslobađajući dokazi, Apelacioni sud je naglasio da je Osnovni sud, *“za protivrečne dokaze, postupio u skladu sa odredbama člana 370. stav 7. ZKPK-a, iznoseći u potpunosti koje činjenice i iz kojih razloga uzima kao dokazane ili nedokazane, ocenjujući protivrečne dokaze, odnosno, analizirao je sve dokaze koji su izvedeni tokom glavnog pretresa i izneo svoje zaključke u vezi sa njima, a koje kao pravilne, objektivne i zakonite usvaja i ovaj sud”*. Apelacioni sud je ocenio da je i pored određenih oslobađajućih dokaza, Osnovni sud nesporno utvrdio činjenicu da je podnositeljka zahteva izvršila ubistvo žrtve; (iii) Što se tiče odlaska podnositeljke zahteva sa lica mesta, Apelacioni sud je naglasio da je podnositeljka zahteva došla iz Nemačke dan pre događaja, dok je nakon ubistva prešla granični prelaz kako bi se vratila u Nemačku.
26. Podnositeljka zahteva je podnela Vrhovnom sudu zahtev za zaštitu zakonitosti zbog povrede krivičnog zakona i odredaba krivičnog postupka i predložila da se predmet vrati na ponovno odlučivanje i da se gore navedene presude ukinu. Podnositeljka zahteva je ponovila navode i u zahtevu koji je podnela Vrhovnom sudu.
27. Dana 22. decembra 2022. godine, Vrhovni sud je presudom [Pml. br. 474/2022], odbio, kao neosnovan, zahtev za zaštitu zakonitosti koji je podnela podnositeljka zahteva i potvrdio presudu Apelacionog suda. Vrhovni sud je obrazložio sledeće: (i) Kada je u pitanju prisustvo podnositeljke zahteva na licu mesta, Vrhovni sud je ocenio da su redovni sudovi na osnovu elektronske prepiske i izveštaja PTK-Vala, utvrdili činjenicu da je podnositeljka zahteva bila prisutna na licu mesta i u vreme izvršenja krivičnog dela. Takođe, utvrđeno je da su podnositeljka zahteva i žrtva međusobno komunicirali i da su planirali sastanak u dato vreme; (ii) Kada su u pitanju oslobađajući dokazi, Vrhovni sud je naglasio da su uzeti u obzir svi dokazi i da su svi ti dokazi pravilno ocenjeni. Vrhovni sud je ocenio da je Osnovni sud na osnovu drugih dokaza nesporno utvrdio da je podnositeljka zahteva izvršila krivično delo; (iii) Kada je u pitanju vreme izvršenja krivičnog dela, Vrhovni sud je obrazložio da je sudskomedicinskim veštačenjem samo približno utvrđeno vreme kada se odigralo ubistvo; (iv) Vrhovni sud je naglasio da je izveštajem pogranične policije utvrđena činjenica da je podnositeljka zahteva otišla sa Kosova nakon izvršenja krivičnog dela.

Navodi podnosioca zahteva

28. Podnositeljka zahteva navodi da su redovni sudovi povredili njena ustavna prava zagarantovana članovima: 21. [Jednakost pred zakonom], 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], 32. [Pravo na pravno sredstvo] i 54. [Sudska zaštita prava] Ustava.

(i) Što se tiče povrede člana 31. Ustava

29. Podnositeljka zahteva navodi sledeće: *“Kao što je objašnjeno u uvodnom delu ovog zahteva, imamo nekoliko nezakonitih odluka sudova, kako Osnovnog suda, a posebno Apelacionog suda, u kome su njegova dva različita veća donela potpuno različite, suprotne odluke, koje imaju direktno dejstvo u ovoj stvari. Prema prvoj odluci Apelacionog suda, usvojena je žalba odbrane i predmet vraćen na ponovno suđenje, kada su prvostepenom sudu data određena uputstva kako da postupi u slučaju ponovljenog suđenja u predmetu. Među najvažnijima je bilo utvrđenje činjenice da li je Mimoza Pajaziti bila na licu mesta, da se prvo utvrdi njeno prisustvo na licu mesta, da se sasluša sudskomedicinski veštak radi tačnog utvrđivanja vremena smrti i neka druga uputstva”.*
30. Podnositeljka zahteva tvrdi: *“Krivični predmet je vraćen na ponovno suđenje sa jasnim uputstvima od Apelacionog suda, međutim nijedno od uputstva koje je dao Apelacioni sud nije uzeto u obzir od strane Osnovnog suda u Uroševcu prilikom ponovljenog suđenja u predmetu, a to se jasno vidi u presudi pod brojem 2021:149284 od 06.05.2022. godine, odnosno ne pridržavajući se nijednog uputstva Apelacionog suda i ne utvrdivši prisustvo Mimoze Pajaziti na licu mesta, i ne utvrdivši vreme smrti, iz saslušanja svedoka sudskomedicinskog veštaka, Osnovni sud ponavlja prvu odluku i ponovo osuđuje Mimosu Pajaziti na kaznu zatvora u trajanju od 18 godina”.*
31. Podnositeljka zahteva navodi sledeće: *“Pravilnost sudskog postupka protiv M.P. je u više navrata izobličena, pri čemu se najpre prvostepeni sud u ponovljenom postupku nije pridržavao uputstava Apelacionog suda, a zatim drugo veće Apelacionog suda donosi odluku potpuno suprotnu onoj prvog veća, čime je ozbiljno narušeno načelo pravičnog postupka u odnosu na M.P.”.*
32. Prema navodima podnositeljke zahteva, *“Apelacioni sud se nije bavio našim navodima, nije se bavio činjenicom zašto se Osnovni sud nije pridržavao uputstava koja je prethodno dao Apelacioni sud, već je nažalost veće Žalbenog veća prilikom drugog razmatranja ovog predmeta, prekoračilo svoj mandat, prekršilo zakon i bavilo se utvrđivanjem činjeničnog stanja i obrazlaganjem odluke prvostepenog suda”.*
33. Podnositeljka zahteva takođe navodi: *“Presuda Vrhovnog suda Kosova sadrži mnoge povrede jer je sagledavajući žalbene navode odbrane Mimoze Pajaziti, sagledavajući vrstu dela za koje je optužena, visinu kazne i druge faktore, Vrhovni sud u najmanju ruku morao da održi otvorenu sednicu na koju bi pozvao stranke i saslušao takve navode”.*

(ii) Što se tiče povrede člana 32. Ustava

34. Što se tiče korišćenja pravnih sredstava, podnositeljka zahteva navodi: *“Povreda ovog prava povezana je sa činjenicom da pravna sredstva koja je iskoristila M.P. nisu ozbiljno ispitana i da bi se ispunila ova tačka nije dovoljno da se stranci omogući da se u formalnom smislu obrati sudu sledećeg stepena korišćenjem prava na pravno sredstvo. Međutim, tumačenje ove odredbe ide dotle da garantuje da se i razmatranje ovog*

pravnog sredstva mora vršiti delotvorno, nepristrasno i profesionalno, što nisu učinila veća Apelacionog suda". Prema podnositeljki zahteva, "gore pomenuta povreda ima za posledicu i povredu člana 54. [Sudska zaštita prava] Ustava".

35. Podnositeljka zahteva naglašava da su odlukama redovnih sudova povređena njena ustavna i zakonska prava. Podnositeljka zahteva traži od Suda: (i) da proglasi zahtev prihvatljivim; (ii) da usvoji zahtev u celosti kao neosnovan i (iii) da ukine presudu Vrhovnog suda i vrati predmet prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Relevantne ustavne i zakonske odredbe

Ustav Republike Kosovo

Član 31.

[Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]

- 1. Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih.*
 - 2. Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda.*
 - 3. Suđenje je javno, osim u slučajevima kada sud, iz posebnih razloga, smatra da je isključivanje štampe ili javnosti, u korist pravde, ako bi njihovo prisustvo moglo naškoditi javnom redu ili nacionalnoj sigurnosti, interesima maloletnika, ili zaštiti privatnog života stranaka u postupku, na zakonom propisan način.*
 - 4. Svako ko je optužen za krivično delo ima pravo da ispituje prisutne svedoke i da zahteva obavezno pojavljivanje svedoka, veštaka i ostalih lica, koja mogu razjasniti činjenice.*
 - 5. Svako ko je optužen za krivično delo će se smatrati nevinim, sve dok se ne dokaže njegova/njena krivica, u saglasnosti sa zakonom.*
- [...]*

Član 32.

[Pravo na pravno sredstvo]

Svako lice ima pravo da koristi pravna sredstva na sudske i administrativne odluke, koje uskraćuju njena/njegova prava ili interese, na zakonom propisan način.

Član 54.

[Sudska zaštita prava]

Svako ima pravo na sudsku zaštitu u slučaju kršenja ili uskraćivanja nekog prava koje je garantovano ovim Ustavom, kao i pravo na efikasne pravne mere ukoliko se utvrdi da je pravo prekršeno.

Evropska konvencija o ljudskim pravima

Član 6.

(Pravo na pravično suđenje)

1. Svako, tokom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obavezama ili o krivičnoj optužbi protiv njega, ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim sudom, obrazovanim na osnovu zakona. Presuda se izriče javno, ali se štampa i javnost mogu isključiti s celog ili s dela suđenja u interesu morala, javnog reda ili nacionalne bezbednosti u demokratskom društvu, kada to zahtevaju interesi maloletnika ili zaštita privatnog života stranaka, ili u meri koja je, po mišljenju suda, nužno potrebna u posebnim okolnostima kada bi javnost mogla da naškodi interesima pravde.
[...]

Član 13.
Pravo na delotvorni pravni lek

Svako kome su povređena prava i slobode predviđeni u ovoj Konvenciji ima pravo na delotvoran pravni lek pred nacionalnim vlastima, bez obzira jesu li povredu izvršila lica koja su postupala u službenom svojstvu.

ZAKON BR. 06/L - 054 O SUDOVIMA
POGLAVLJE III
ORGANIZACIONA STRUKTURA I NADLEŽNOST SUDOVA

Član 8.
Organizaciona struktura

1. Sudski sistem Republike Kosova se sastoji od: osnovnih sudova, Apelacionog suda i Vrhovnog suda.
2. Ogranci se osnivaju na teritoriji jednog Osnovnog suda. Uspostavljanje novih ogranka ili odeljenja koja nisu predviđena ovim zakonom ili spajanje ogranka, vrši se samo zakonom.

Član 12.
Nadležnost osnovnog suda prema predmetu

1. Osnovni sudovi su nadležni da u prvom stepenu odluke o svim pitanjima, osim ako zakonom nije drugačije određeno.
[...]

Član 22.
Nadležnost Apelacionog suda

1. Apelacioni sud je nadležan za:
 - 1.1. razmatranje svih žalbi protiv odluka osnovnih sudova;
 - 1.2. odlučivanje o sukobu nadležnosti između osnovnih sudova;
 - 1.3. ostala pitanja koja su predviđena zakonom.

Član 26.
Nadležnosti Vrhovnog suda

1. Vrhovni sud je nadležan za:
 - 1.1. odlučivanje o zahtevima za vanrednim pravnim lekovima protiv pravosnažnih odluka sudova Republike Kosova, kako je predviđeno zakonom.

Ocena prihvatljivosti zahteva

36. Sud prvo ocenjuje da li je podnositeljka zahteva ispunila uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom i dalje previđeni u Zakonu i Poslovniku.
37. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava u vezi sa stavom 4. člana 21. [Opšta načela] Ustava, kojima je utvrđeno:

Član 113.

[Jurisdikcija i ovlašćene strane]

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele Sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

[...]

38. Sud u nastavku razmatra da li je podnositeljka zahteva ispunila uslove prihvatljivosti koji su dodatno propisani u Zakonu, odnosno članovima 47, 48. i 49. Zakona, kojima je utvrđeno:

Član 47.

[Individualni zahtevi]

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagaranтована prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva”.

Član 48.

[Tačnost podneska]

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori”.

Član 49.

[Rokovi]

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku. U svim ostalim slučajevima, rok počinje na dan javnog objavljivanja odluke ili akta...”.

39. Što se tiče ispunjenja gore navedenih uslova, Sud ocenjuje da je podnositeljka zahteva ovlašćena strana u smislu člana 113.7 Ustava; da osporava ustavnost akta javnog organa, odnosno presudu [Pml. br. 474/2022] Vrhovnog suda od 22. decembra 2022. godine, nakon što je iscrpela sva raspoloživa pravna sredstva u skladu sa članom 113.7 Ustava i članom 47.2 Zakona; da je precizirala prava zagaranтована Ustavom koja su joj navodno povređena, u skladu sa zahtevima iz člana 48. Zakona i podnela je svoj zahtev u zakonskom roku od četiri (4) meseca, kako je predviđeno članom 49. Zakona.

40. Pored toga, Sud razmatra da li je podnositeljka zahteva ispunila uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni u pravilu 34. (Kriterijumi prihvatljivosti), odnosno potpravilu (2) pravila 34. Poslovnika, kojim je utvrđeno:

Pravilo 34.
(Kriterijumi prihvatljivosti)

*(2) "Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim ako je zahtev očigledno neosnovan kada podnositeljka zahteva nije dovoljno dokazao/la i potkrepio/la svoju tvrdnju".
[...]*

41. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim kao "očigledno neosnovan" u celini ili samo u odnosu na određeni navod koji zahtev može sadržati. S tim u vezi, tačnije je nazivati ih "očigledno neosnovanim navodima". Poslednje navedeni se, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, mogu svrstati u četiri različite grupe: (i) navodi koji se kvalifikuju kao *navodi "četvrtog stepena"*; (ii) navodi koje kategoriše *"jasno ili očigledno odsustvo povrede"*; (iii) *"nepotkrepljeni ili neobrazloženi"* navodi, onda kada je ispunjen jedan od dva podkriterijuma, i to: a) kada podnositeljka zahteva jednostavno navede jednu ili više odredaba Konvencije ili Ustava, ne objašnjavajući pritom na koji su način one prekršene, osim ukoliko je na osnovu činjenica i okolnosti predmeta povreda Ustava i EKLJP sasvim očigledna (vidi predmet ESLJP-a *Trofimchuk protiv Ukrajine*, br. 4241/03, odluka od 31. maja 2005. godine; vidi, takođe *Baillard protiv Francuske*, br. 6032/04, odluka od 25. septembra 2008. godine); i b) kada podnositeljka zahteva propusti ili odbije da predoči materijalne dokaze kojima bi potkrepio svoje navode (to naročito važi za odluke sudova ili drugih domaćih vlasti), osim ukoliko postoje izuzetne okolnosti koje su van njegove kontrole i koje ga sprečavaju da to učini (na primer, ako zatvorske vlasti odbiju da predoče Sudu dokumente iz spisa predmeta zatvorenika o kome je reč) ili ako Sud sam ne odluči drugačije (vidi slučaj Suda *KI166/20*, podnositeljka *Ministarstvo rada i socijalne zaštite*, rešenje o neprihvatljivosti od 5. januara 2021. godine, stav 43), i na kraju (iv) *"konfuzni i nejasni"* navodi (vidi predmete ESLJP-a *Kemmache protiv Francuske*, br. 17621/91, presuda od 24. novembra 1994. godine, kategorija (i), *Juta Mentzen protiv Litvanije*, br. 71074/01, odluka od 7. decembra 2004. godine, kategorija (iii) i *Trofimchuk protiv Ukrajine*, predstavka br. 4241/03).

Navodi o povredi člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. Konvencije

(i) Što se tiče ocene i izvođenja dokaza

42. Sud podseća na navod podnositeljke zahteva: *"Pravilnost sudskog postupka protiv M.P. je u više navrata izobličena, pri čemu se najpre prvostepeni sud u ponovljenom postupku nije pridržavao uputstava Apelacionog suda, a zatim drugo veće Apelacionog suda donosi odluku potpuno suprotnu onoj prvog veća, čime je ozbiljno narušeno načelo pravičnog postupka u odnosu na M.P."* Prema navodima podnositeljke zahteva, *"Apelacioni sud se nije bavio našim navodima, nije se bavio činjenicom zašto se Osnovni sud nije pridržavao uputstava koja je prethodno dao Apelacioni sud, već je nažalost veće Žalbenog veća prilikom drugog razmatranja ovog predmeta, prekoračilo svoj mandat, prekršilo zakon i bavilo se utvrđivanjem činjeničnog stanja i obrazlaganjem odluke prvostepenog suda"*.

a) Opšta načela koja se odnose na izvođenje i ocenu dokaza

43. Sud ponavlja da je na osnovu prakse ESLJP-a, pitanje izvođenja i ocene dokaza u nadležnosti redovnih sudova. Nije zadatak Suda da se bavi greškama u činjenicama ili zakonu, osim u slučajevima kada su njima možda povređena prava i slobode zagarantovane Ustavom i Konvencijom. Prilikom ocene da li su sprovedeni sudski postupci bili pravični, Sud ne postupa kao "četvrti stepen" u odnosu na način pribavljanja dokaza, njihovu prihvatljivost ili krivicu podnosioca zahteva. Ovo su pitanja koja pripadaju redovnim sudovima. Sud ne može da oceni da li su izvedeni dokazi bili dovoljni da se podnosilac oglasi krivim ili ne, niti da preinači ocenu redovnih sudova o činjenicama i izvedenim dokazima. Sud samo ocenjuje da li je postupak u celini bio pravičan u skladu sa Ustavom i EKLJP, uzimajući u obzir okolnosti, prirodu i složenost predmeta (predmet ESLJP-a Lamatric protiv Rumunije, br. 55859/15, presuda od 1. decembra 2020. godine, stav 42; Murtazaliyeva protiv Rusije, br. 36658/05, presuda od 18. decembra 2018. godine, stav 149; slučaj Suda KI122/19, podnosilac *F.M.*, rešenje o neprihvatljivosti od 9. jula 2020. godine, stavovi 66-69).
44. Sud ponavlja da je aspekt koji treba razmotriti taj da li je postupak u celini, uključujući i način na koji su prikupljeni dokazi, bio pravičan. Prilikom ocene da li je postupak bio pravičan, mora se uzeti u obzir da li su poštovana prava na odbranu. S tim u vezi, Sud mora da oceni da li je podnositeljka zahteva imala mogućnost da ospori zakonitost dokaza i da se protiv njihove primene brani (slučaj Suda KI17/22 i 22/22, podnosioci *Hazir Krasniqi i Durim Krasniqi*, rešenje o neprihvatljivosti od 22. decembra 2022. godine, stav 108-111; KI98/21, podnosioci *Nexhat Sadiku i Gursel Sadiku*, rešenje o neprihvatljivosti od 3. marta 2022. godine, stavovi 62-63).
45. Sud ponavlja da nije njegova uloga da utvrđuje da li su dokazi prihvatljivi ili ne, niti da utvrđuje da li je podnosilac zahteva kriv ili ne. Sud mora da oceni da li je postupak kao celina, uključujući i način na koji su dokazi pribavljeni, bio pravičan (slučaj Suda KI34/18, podnosilac *Albert Berisha*, rešenje o neprihvatljivosti od 23. maja 2018. godine, stav 49).

(b) Primena ovih načela na okolnosti konkretnog slučaja

46. Sud podseća da je Osnovni sud osudio podnositeljku zahteva za krivična dela "Teško ubistvo" i "Neovlašćeno vlasništvo, kontrola ili posedovanje oružja", i izrekao joj kaznu u trajanju od 18 (osamnaest) godina.
47. Apelacioni sud je, odlučujući povodom žalbe podnositeljke zahteva, vratio predmet na ponovno suđenje i uputio Osnovni sud da ponovo oceni dokaze. Apelacioni sud je uputio Osnovnom sudu da u postupku ponovljenog suđenja: (i) utvrdi prisustvo podnositeljke zahteva na licu mesta; (ii) oceni oslobađajuće dokaze za podnositeljku zahteva; i (iii) utvrdi vreme ubistva žrtve.
48. Osnovni sud je u postupku ponovljenog suđenja izrekao podnositeljki zahteva istu kaznu u trajanju od 18 (osamnaest) godina. Sud primećuje da je Osnovni sud u postupku ponovljenog suđenja dao svoja obrazloženja povodom zahteva Apelacionog suda. (i) Što se tiče prisustva podnositeljke zahteva na licu mesta, Osnovni sud je obrazložio da su elektronske komunikacije dokazale da su podnositeljka zahteva i žrtva međusobno komunicirali i da su planirali da se sastanu na mestu događaja i u vreme kada se ubistvo dogodilo. Takođe, Osnovni sud je naglasio da je na osnovu ispitivanja telefona podnositeljke zahteva i izveštaja PTK-Vala, dokazano njeno prisustvo na licu mesta. (ii) Što se tiče oslobađajućih dokaza, Osnovni sud je istakao da određeni tragovi koji su pronađeni u automobilu žrtve ne pripadaju podnositeljki zahteva. Međutim, postojali su i drugi dokazi

kojima je dokazano da je podnositeljka zahteva izvršila krivično delo. (iii) Što se pak tiče vremena ubistva žrtve, Osnovni sud je obrazložio da je veštak utvrdio samo približno vreme ubistva žrtve i da se utvrđeno vreme podudara sa vremenom odlaska podnositeljke zahteva sa Kosova, neposredno nakon izvršenja krivičnog dela.

49. Sud primećuje da su Apelacioni i Vrhovni sud u potpunosti podržali sva utvrđenja Osnovnog suda i ocenili da je dokazima koje je izveo Osnovni sud nesporno dokazano da je podnositeljka zahteva izvršila krivično delo.
50. Povodom navoda da Osnovni sud u ponovljenom suđenju nije uzeo u obzir uputstva Apelacionog suda, Sud primećuje da su u ponovljenom suđenju ispitana sva glavna pitanja koja su se ticala izvršenja krivičnog dela. Osnovni sud je ocenio i uzeo u obzir i oslobađajuće dokaze za podnositeljku zahteva i nije ih osporio. Međutim, to nisu bili jedini dokazi koji su izvedeni tokom sudskog postupka. Prema mišljenju Osnovnog suda, drugim materijalnim dokazima je dokazana krivica podnositeljke zahteva. Takvo utvrđenje podržali su i sudovi više instance.
51. Sud ponavlja da nije njegov zadatak da ocenjuje dokaze koje su izveli redovni sudovi, da utvrđuje krivicu ili ne, niti da ocenjuje da li su izvedeni dokazi bili dovoljni da se podnosioci zahteva oglase krivim. U konkretnom slučaju, redovni sudovi su ocenili određeni broj dokaza, za koje su ocenili da su dovoljni i nesporni da se podnositeljka zahteva oglasi krivom.
52. Sud naglašava da podnositeljka zahteva nije predložila pribavljanje bilo kog dokaza koji redovni sudovi nisu prihvatili. Drugim rečima, tokom sudskog postupka, podnositeljka zahteva nije bila u nepovoljnijem položaju u odnosu na tužilaštvo u pogledu predlaganja dokaza i njihovog osporavanja.
53. Podnositeljka zahteva je imala mogućnost da ospori dokaze pred redovnim sudovima, uključujući i Apelacioni i Vrhovni sud. Gledano u celini, Sud ocenjuje da je sudski postupak protiv podnositeljke zahteva, uključujući i način pribavljanja i ocene dokaza, bio pravičan.
54. Sud utvrđuje da navodi podnositeljke zahteva koji se odnose na ocenu dokaza spadaju u kategoriju navoda koje karakteriše *“jasno ili očigledno odsustvo povrede”* i iz tog razloga se proglašavaju neprihvatljivim u skladu sa pravilom 34 (2) Poslovnika.

(ii) Što se tiče održavanja rasprave pred Vrhovnim sudom

55. Sud podseća da podnositeljka zahteva tvrdi da Vrhovni sud nije održao otvorenu sednicu na koju bi pozvao stranke da iznesu svoje navode. Prema njenim rečima, to je bilo neophodno s obzirom na vrstu krivičnog dela i visinu kazne.
56. Sud naglašava da je održavanje rasprave važno, a posebno u krivičnim predmetima. Kada je lice optuženo za krivično delo, ono mora da prisustvuje suđenju u prvom stepenu i da mu se pruži mogućnost da predloži dokaze, sasluša dokaze protiv njega i ispita svedoke (predmet ESLJP-a *Jussila protiv Finske*, br. 73053/01, presuda od 23. novembra 2006. godine, stav 49). Dužnost garantovanja prava optuženog da prisustvuje raspravi je jedan od osnovnih elemenata pravičnog sudskog postupka, zagarantovanog članom 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP (predmet ESLJP-a *Hermi protiv Italije*, br. 18114/02, presuda od 18. oktobra 2006. godine, stavovi 58-59).

57. Sud naglašava da na osnovu prakse ESLJP-a, pravo optuženog na učešće na raspravi pred žalbenim sudom. Načelo javnosti ima za cilj poštovanje optuženikovih prava (predmet ESLJP-a *Tierce i drugi protiv San Marina*, br. 24954/94, presuda od 25. jula 2000. godine, stav 95).
58. Sud primećuje da je podnositeljka zahteva prisustvovala pretresima održanim u Osnovnom sudu. Takođe, i Apelacioni sud je kao drugostepeni sud održao raspravu i podnositeljka zahteva je bila prisutna. Obe ove sudske instance su ispunile svoju zakonsku obavezu da održe raspravu i garantuju pravo podnositeljke zahteva, optužene u ovom predmetu, da lično učestvuje u sudskim raspravama. U ovom slučaju, podnositeljka zahteva je imala mogućnost da sasluša predmet protiv nje, da sasluša dokaze i svedoke i da iznese svoje prigovore.
59. Sud naglašava da podnositeljka zahteva tvrdi da je Vrhovni sud morao da održi raspravu i da pozove stranke da joj prisustvuju. Sud primećuje da je članom 407.2 Zakonika o krivičnom postupku propisano:

“Vrhovni sud Kosova odlučuje o žalbama protiv presude Apelacionog suda na sednici veća sudija shodno odredbama koje važe za žalbeni postupak pred Apelacionim sudom. U Vrhovnom sudu ne može se održati pretres”.

60. Sud ocenjuje da su redovni sudovi ispunili svoju zakonsku odredbu i da je postupak u celini bio pravičan. Prema tome, podnositeljka zahteva je tokom čitavog sudskog postupka imala mogućnost da bude saslušana, da se uzmu u obzir njeni predlozi i prigovori u vezi sa činjeničnim i zakonskim pitanjima.
61. Sud utvrđuje da navodi podnositeljke zahteva koji se odnose na održavanje rasprave spadaju u kategoriju navoda koje karakteriše “jasno ili očigledno odsustvo povrede” i iz tog razloga se proglašavaju neprihvatljivim u skladu sa pravilom 34 (2) Poslovnika.

Navodi o povredi člana 32. Ustava u vezi sa članom 13. Konvencije

62. Podnositeljka zahteva tvrdi da su joj redovni sudovi uskratili pravo na korišćenje pravnog sredstva zbog toga što, kako obrazlaže, iskorišćena pravna sredstva nisu ozbiljno razmotrena od strane redovnih sudova. Prema navodima podnositeljke zahteva, korišćenje pravnog sredstva ne znači samo njegovo formalno korišćenje, već delotvorno i nepristrasno razmatranje od strane redovnih sudova.
63. Sud podseća da član 32. Ustava u vezi sa članom 13. Konvencije utvrđuje da pravni sistem treba da stavi na raspolaganje delotvorno pravno sredstvo koje ovlašćuje nadležni organ da reši suštinu navoda o povredi Ustava i Konvencije (predmet ESLJP-a *Sharxhi i drugi protiv Albanije*, br. 10613/16, presuda od 11. januara 2018. godine, stav 81; slučaj Suda *KI193/18*, podnosilac *Agron Vula*, presuda od 22. aprila 2020. godine, stav 131). Član 13. Konvencije obavezuje države da obezbede delotvorna pravna sredstva koja omogućavaju razmatranje suštine nekog zahteva, kako bi se omogućila pravilna ispravka. Pravno sredstvo mora biti “delotvorno” kako u zakonu, tako i u praksi (predmet ESLJP-a *Kudla protiv Poljske*, br. 30210/96, presuda od 26. oktobra 2000. godine; slučaj Suda *KI86/18*, presuda od 3. februara 2021. godine, stavovi 124-125).

64. Sud primećuje da je podnositeljka zahteva iscrpela sva pravna sredstva koja su joj bila na raspolaganju: dve žalbe Apelacionom sudu protiv presude Osnovnog suda i zahtev za zaštitu zakonitosti Vrhovnom sudu protiv presude Apelacionog suda.
65. Sud primećuje da je suština žalbe podnositeljke zahteva bila ista na svim instancama. Tvrdila je da dokazi nisu pravilno ocenjeni i izvedeni, te da ni na koji način nije utvrđena njega krivica u odnosu na krivično delo za koje je osuđena na kaznu zatvora.
66. Sud primećuje da je prva žalba podnositeljke zahteva Apelacionom sudu protiv presude Osnovnog suda bila uspešna jer je žalba prihvaćena kao osnovana od strane Apelacionog suda i predmet vraćen na ponovno suđenje. Međutim, žalba podnositeljke zahteva koja je izjavljena Apelacionom sudu u postupku ponovljenog suđenja i zahtev za zaštitu zakonitosti koji je podnet Vrhovnom sudu nisu bili uspešni jer su odbijeni kao neosnovani.
67. U konkretnom slučaju, podnositeljka zahteva nije bila zadovoljna rezultatom postignutim korišćenjem pravnih sredstava. Sud naglašava da korišćenje pravnog sredstva ne garantuje povoljan rezultat za stranku (predmet ESLJP-a Kudla protiv Poljske, br. 30210/96, presuda od 26. oktobra 2000. godine, stav 157; Costello-Roberts protiv Ujedinjenog Kraljevstva, br. 13134/87, stav 40).
68. Pravno sredstvo se može smatrati delotvornim i u slučajevima kada su redovni sudovi odbili sve navode stranke u sporu. Delotvornost pravnog sredstva se ne meri konačnim postignutim rezultatom, već činjenicom da li su izneti navodi detaljno meritorno razmotreni od strane sudskih organa (predmeti ESLJP-a Swedish Engine Drivers' Union protiv Švedske, br. 5614/72, stav 50; Amann protiv Švajcarske, br. 27798/95, stavovi 89-90).
69. Sud ocenjuje da su redovni sudovi u suštini ocenili sve navode koje je iznela podnositeljka zahteva. Pravno sredstvo koje je koristila podnositeljka zahteva nije bilo samo formalno, već su meritorno razmotreni svi njeni navodi.
70. Sud utvrđuje da navodi podnositeljke zahteva koji se odnose na korišćenje pravnog sredstva spadaju u kategoriju navoda koje karakteriše “jasno ili očigledno odsustvo povrede” i iz tog razloga se proglašavaju neprihvatljivim na osnovu pravila 34 (2) Poslovnika.

Navodi o povredi članova 24. i 54. Ustava

71. Podnositeljka zahteva navodi povredu članova 24. i 54. Ustava. Međutim, podnositeljka zahteva je samo pomenula ove članove Ustava u vezi sa njenim glavnim navodom o povredi člana 31. Ustava po pitanju ocena dokaza.
72. Sud ponavlja da samo pominjanje članova Ustava i EKLJP ili njihovo povezivanje sa nekim drugim članom Ustava ne znači samo po sebi i povredu drugih članova Ustava ili EKLJP, ukoliko se dodatno ne argumentuje i razradi na nivou ustavnosti kako je i zašto došlo do njihove povrede. Sud je dosledno ukazivao da samo pozivanje i pominjanje članova Ustava i EKLJP nije dovoljno da se izgradi argumentovana tvrdnja o ustavnoj povredi. Kada se tvrde povrede prava zagarantovanih Ustavom i EKLJP, podnosioci zahteva moraju osigurati obrazložene navode i ubedljive argumente (vidi, u ovom kontekstu, slučajeve Suda: KI175/20, podnosilac *Kosovska agencija za privatizaciju*, rešenje o neprihvatljivosti od 22. aprila 2021. godine, stav 81; i nedavno, slučaj KI04/21, podnositeljka *Nexhmije Makolli*, rešenje o neprihvatljivosti od 11. maja 2021. godine, stavovi 38-39).

73. Sud utvrđuje da navodi podnositeljke zahteva o povredi članova 24. i 54. Ustava spadaju u kategoriju navoda koje karakteriše “*nepotkrepljeni ili neobrazloženi*” i iz tog razloga se proglašavaju neprihvatljivim u skladu sa pravilom 34 (2) Poslovnika.

Zaključci

74. U rezimeu, uzimajući u obzir sva gore navedena izlaganja i utvrđenja, Sud zaključuje: (I) da navodi o povredi člana 31. Ustava u vezi sa članom 6.1 EKLJP spadaju u drugu (ii) kategoriju navoda koje karakteriše “*jasno ili očigledno odsustvo povrede*” i da se iz tog razloga ovi navodi kao takvi proglašavaju očigledno neosnovanim na ustavnim osnovama; (II) da navodi podnositeljke zahteva o povredi člana 32. Ustava u vezi sa članom 13. Konvencije spadaju u drugu (ii) kategoriju navoda koje karakteriše “*jasno ili očigledno odsustvo povrede*” i da se iz tog razloga, i ovi navodi, kao takvi, proglašavaju očigledno neosnovanim na ustavnim osnovama; i (III) da navodi o povredi članova 24. i 54. Ustava spadaju u treću (iii) kategoriju “*nepotkrepljenih ili neobrazloženih*” navoda i da se iz tog razloga ovi navodi, kao takvi, proglašavaju očigledno neosnovanim na ustavnim osnovama.
75. Shodno tome, zahtev se u celosti, u skladu sa pravilom 34 (2) Poslovnika, mora proglasiti neprihvatljivim kao očigledno neosnovan.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.1 i 113.7 Ustava, članovima 20. i 47.1 Zakona i pravilom 34 (2) Poslovnika, dana 31. januara 2024. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama i, u skladu sa članom 20.4 Zakona, objavi isto u Službenom listu;
- III. Ovo rešenje stupa na snagu danom objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo u skladu sa stavom 5, člana 20. Zakona.

Sudija izvestilac

Selvete Gërxhaliu-Krasniqi

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani